

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

---

8. M A I 1 9 5 2

A V I N N H O L D E T : NR.
KRISTI HIMMELFERD OG GJENKOMST - STEMME
SOM ROPER I ØRKENEN - TOLERANSESPØRSMÅLET 17
I SPANIA - MARIA-SEKVENS - RAGNHILD FOSS DØD 18
MGR. LUDWIG KAAS - NYTT FRA DEN RUSSISK-
ORTODOKSE KIRKE - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 26. MAI 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Soknepresten, tlf. 68 03 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høymesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Mariakongregasjonen, Oslo

Søndag 11. mai: Retrett på Vor Frue
Villa, Ullernchausséen 52. Leder
pastor Messel.

Messe kl. 9. Avslutningsandakt kl.
17. — Alle katolske damer innbys.

Styret.

Salmeboken

«CANTEMUS DOMINO»

kr. 8.00 innb., kr. 5.50 heftet

Særtrykk av nytt tillegg
kr. 1.50.

ST. JOSEPHS INSTITUTT

bruger

FYRINGSOLJE

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 11. MAI: 4. søndag etter Páske. Ep. Jak. 1, 17—21. Ev. Joh. 16, 5—14. Mandag: Nereus, Achilleus og medmartyrer. Tirsdag: Robert Bellarmin, bisk., bekj., kirkelærer. Onsdag: Bonifasius, mart. Torsdag: Johannes Bapt. de la Salle, bekj. Fredag: Ubaldus, bisk., bekj. Lørdag: Paschalis Baylon, bekj.

SØNDAG 18. MAI: 5. søndag etter Páske. Ep. Jak. 1, 22—27. Ev. Joh. 16, 23—30. Mandag: Peter Celestin, pave, bekj. G a n g d a g. Tirsdag: Bernhard av Siena, bekj. G a n g d a g. Onsdag: Vigilien til Kristi Himmelferd. G a n g d a g.

TORS DAG 22. MAI: Kristi Himmelferd. Ep. Ap. gj. 1, 1—11. Ev. Mark. 16, 14—20. Fredag og lørdag: I oktaven for Kristi Himmelferd.

SØNDAG 25. MAI: Søndag etter Kristi Himmelferd.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

8. MAI 1952

NR. 17-18

Kristi himmelferd — Kristi gjenkomst

Fritt etter Giovanni Papini

Tanken som slår mot oss alle i dag, er tanken på Kristus som kom, led og gikk bort igjen.

Hvorfor ble han ikke hos oss, Kristus?

Vi føler oss som disiplene som sto i Galilea og stirret mot himmelen. Føler oss så inderlig i slekt med dem, føler som om i alle disse to tusen år har vi stått med dem og stirret mot himmelen, der han ble tatt bort fra deres øyne, mens de så på, av en sky.

Jorden er den samme. Himmelen er den samme. Skyen den samme. Menneskene fullstendig de samme. Vi spør oss fortvilet: Hvorfor ble du ikke blant oss, Kristus, hele tiden? Du kjenner jo vår nød. Du levde jo blant oss på vår jord, som er din og som er vår, som huset deg som barn blant barn og som dom-felt blant røvere. Du lever sikkert med de levende ennå på denne jord, som du holdt så av; men du lever ikke et menneskelig liv på menneskenes jord, men kanskje usynlig selv for dem som søker deg. Kanskje i skikkelsen av en fattig, som selv kjøper sitt brød, og som ingen legger merke til.

Men nå er tiden kommet at du bør vise deg igjen for oss alle og gi vår slekt et bestemt og uomstøtelig tegn! Du ser vår trang, Jesus. Du kan ikke la være å vite hvor langt vår nød er kommet, hvor hård og sann vår fattigdom og fortvilelse er. Du vet hvor meget vi trenger deg tilbake.

Var det bare en kort gjenkomst, en eneste tilsyne-komst, et eneste ord når du kom, og et ord når du atter gikk bort, et eneste tegn, et lyn fra oven, et lys i natten, en revne i himmelen, et glimt i mørket — en eneste time av din evighet, et eneste ord gjennom hele din taushet.

Vi trenger deg og ingen annen, deg alene med din store kjærlighet. Ingen annen, ingen av alle dem som lever, og heller ingen av dem som sover i berømmel-sens støv kan berede oss trengende det legemiddel, som kan hjelpe oss. Vi som er stedt i den redselsful-leste av all armod, nemlig sjelens armod. Alle trenger

deg, også de som ikke vet det, ja de som ikke vet det ennå mer enn de som vet det.

Vi roper ikke av tom lyst til å se deg, som jøder og galileere så deg, heller ikke i tåpelig tro på at vi kan overvinne deg ved vår bønn. Vi fordrer ikke din store nedfart i himmelsk herlighet, eller med forklarelsens lys, englenes basuner eller med den siste gjenkomsts veldige liturgi. Du vet med hvor stor ydmykhet det er vi spør.

Du kom første gang for å frelse. Du ble født for å frelse. Du lot deg korsfeste for å frelse. Og nå i disse grå og onde dager, som er en uutholdelig opp-hoping av redsel og smerte, trenger vi virkelig til å bli frelst! Ga helgenenes lidenskapelige gjenglensel dem et krav på å se deg, så kan vi påberope oss vår ensomme fortvilelse. Har du ikke sagt, at du kom for de syke og ikke for de friske, for de forvillede og ikke for dem som er blitt trofaste tilbake i hjemmet? Og nå ser du at menneskene alle er forpestet og feber-syke, og at vi alle ved å søke oss selv har forvillet oss inn på fortapelsens veier. Aldri har der vært så sterk trang til ditt budskap som nå, og aldri har det vært mer foraktet. Satans rike har nådd sin fulle modenhet, og den frelse, som alle famlende søker, kan kun være i ditt rike.

Den store erfaring nærmer seg sin ende. Nå har vi fortvilte bare ett håp, det er at du engang skal komme tilbake. Hvis du ikke kommer og vekker de soven-de, er det et tegn på at vår straff ennå synes deg altfor kort i forhold til vårt forræderi, og at du ikke vil forandre dine lovers orden. Og din vilje skje nå og alltid i himlen og på jorden!

Men vi, de siste, vil vente på deg. Vi vil vente hver dag, til tross for vår uverdighet og på tross av enhver umulighet. Og all den kjærlighet som vi kan presse ut av våre ødelagte hjerter, skal glede deg, du, som ble pint av kjærlighet til oss, og som nå piner oss med all din uforsonlige kjærlighets veldige kraft.

(Ved I. H. K.)

Stemmen som roper i ørkenen

Av dr. Helene Kuhlmann

I den verdifulle og interessante artikkelserie dominikanerpater A. Raulin skrev i «St. Olav» i årgangen 1950 om «Franske åndsprofiler», var den første profil han skisserte for leserne den merkelige franske profetskikkelse Leon Bloy. Da det er påtagelig at interessen for denne egenartede personlighet øker i den katolske verden, bringer vi denne artikkel som på en utmerket måte utfyller det bilde pater Raulin har gitt oss av ham.

«Det finnes bare en unnskyldning for å leve: å vente på de dødes oppstandelse. Det finnes bare en sorg: ikke å være hellig.»

Disse ord har en mann som opplevet den første verdenskrigs første år, som med forferdelse så hvordan de tekniske oppfinnelser ble brukt uten hensyn til Gud og mennesker og som en seismograf registrerte utslagene til tidens diabolske krefter, slynget ut i verden. Hvem er denne *Leon Bloy* som ber om unnskyldning for at han lever?

Han betegner seg selv som *den gamle på berget*, som *den ensomme*, som *det absoluttes pilegrim* og med forkjærlighet som *den utakknemlige tigger*. I et av brevene til sin forlovede skriver han: «Et nesten ufeilbarlig kriterium ved bedømmelser er følgende: Finn ut hos en forfatter enten han er god eller dårlig det ord han bruker mest, det han foretrekker. Når man har funnet det, er det sannsynlig at man har sett ned i bunnen av hans sjel.» Hos Bloy er det ordene *fattigdom* og *nød* man oftest støter på.

Men før vi vender oss mot Bloy som forkynneren av fattigdom, må vi betrakte ham som den *fattige* Bloy. Helt fra barndommen av hadde han en følelse av å være hjemløs og utstøtt. Han hadde en sikker fornemmelse av at den verden vi lever i, var kommet av lage, som Chesterton uttrykker det. «Jo større et menneske er, jo sterkere opplever det ursyndefallet og desto større behov har det av å gjenopprette den paradisiske tilstand», sier Den gamle på berget senere i sin dagbok om dette.

Atten år gammel kommer Bloy i 1864 til Paris. Periodevis er han ganske enkelt bud, til andre tider er han uten arbeide. Med tanke på denne tid skriver han i 1875: «Det kan være nok, når jeg her meddeler at jeg som var oppdradd i den kristne tro, tidlig mistet troen. Fra mitt 15. år vokste stoltheten, dovenskapen, misunnelsen, forakten og det villeste hat fram i meg. Det fantes øyeblikk da hatet til Kristus og Kirken var den eneste tanke i min ånd og den eneste følelse i min sjel.» Dikteren *Barbey D'Aurevilly* hos hvem Bloy arbeidet noen tid som sekretær, gir den allerede skibbrudne 23-åring håpet tilbake. Og Bloy blir nå en av disse glødende troende hvis liv helt er fylt av å la Kristus bli levende i deres liv. Det kan ikke påvises noen utvikling hos ham som hos andre dødelige. Bloy har satt alt på evighetens kort, og gir det siden ikke fra seg.

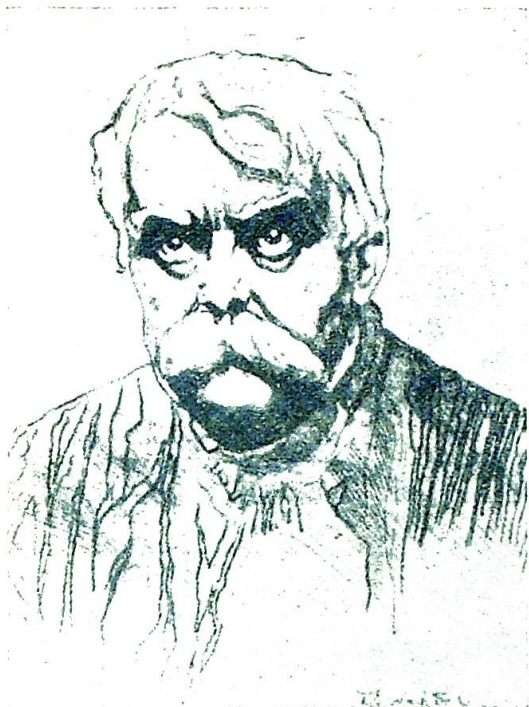
Hos Bloy er enhver analytisk vurdering av mennesket utelukket. Vår menneskelige eksistens kan bare forstås i lyset fra Gud. Tilværelsen

ville ellers gli ut i tilfeldigheter. Men det finnes intet tilfeldig, «for ordet tilfeldighet eksisterer ikke i denne forfatters dagbok», heter det i «Den utakknemlige tigger». Pascal er den første som har preget disse ord: Jesus befinner seg helt til verdens ende i døds kampen og i denne tid må man ikke sove. Om dette sier Leon Bloy: «Jeg tror man ikke vil kunne åpne en eneste av mine bøker uten å bli brakt nærmere denne kjensgjerning.» Bloy taler om Kristi annen dødsangst i vår historie, om hans vedvarende blodsvet. Selv om Kristi lidelse omfatter et historisk datum, er den likevel ikke begrenset av tid og sted. «Hans time» er — verdenshistorien. Bloy møter den lidende Kristus nå og alltid, fordi det alltid finnes noen som forneker ham. Kristi morder søkes fremdeles.

Bloy's Maria-mystikk er likeledes gjennomglødet av en strøm av tårer. Åpenbaringen av den gråtende Gudsmor på berget La Salette fant sted i 1846, i Bloy's fødselsår. Bloy så noe betydningsfullt i dette sammentreff. Med stolthet har han pekt på at han er samtidig av åpenbaringen på Tårenes Berg. I departementet Duaphiné i de franske høy-alper hadde «en skjønn kvinne» åpenbaret seg for to barn. Hun satt på en sten. Ansiktet var begravet i hendene som man ser det hos mødre som er trykket av sorg. I innledningen til hennes budskap står den fryktelige setning: «Om mitt folk ikke omvender seg, kan jeg ikke lenger holde armen til min Sønn tilbake.» Deretter talte hun med hvert av barna enkeltvis for til slutt å si til dem begge: «Nå, mine barn, fortell dette til mitt folk.» Mens hun talte, gråt hun uavbrutt. Hun bar et krusifiks på brystet og en tung kjede om halsen. Hun var kledd som en av egnens bondekvinne. Hennes sko var smykket av blomster og hele skikkelsen var omgitt av lys.

Denne beretning om åpenbaringen av Kristi Mor som hyrdebarna fra fjellene i La Salette kungjorde, var for Leon Bloy et mysterium, som han lot lyse opp som en klar flamme. Selv foretok han flere pilgrimsferder til La Salette og har skrevet en bok til ære for den gråtende Guds Mor. Kirken har stillet de troende fritt til om de vil tro på denne åpenbaring eller ikke. Men søyler av bønn har dannet seg omkring åpenbaringsstedet. At verdens øyne er blitt rettet mot dette sted i de franske alper skyldes i første rekke Leon Bloy.

Sett ut fra Bloy's Gudsforhold er fattigdommen det Stegn som bestemmer den vei vi kan nærme oss Gud på. Nøden gjør mennesket til en evig samtidig men den guddommelige skjønnhet. Bloy hører til dem som tar Kristi evangelium meget bokstavelig. Han vet at man bare kan leve Kristi liv i seg om man er beredt til med ham å vandre korsveien uten å vende om. Og bare fordi han betingelsesløst gjør spranget til den lidende Kristus og tar med seg sitt livs fattigdom og nød, forvandles fattigdommen til

Leon Bloy.

rikdom, en rikdom han ikke nok kan forherlige. Han sier om seg selv: «Jeg er ikke blitt underlagt elendigheten, jeg har ektet den av kjærlighet. Jeg er Guds ambolt; Han lar meg lide, fordi han elsker meg. Jo mer jeg lider, desto mindre fortviler jeg.» Alt som skjer, er tilbedelsesverdig. Sin roman «Den fattige kvinne» lar han slutte med følgende ord som er blitt berømt: «Man trer ikke i dag, ikke i morgen, ikke i overmorgen, ikke om ti år inn i Paradiset, man trer inn i det i dag om man er fattig og korsfestet.»

Det er forbausende ord for en mann som hele sitt liv har levet sammen med fattigdommen, for hvem disse ord ikke er litteratur, men en frukt av en stor og helliggjørende erfaring. Bloy brakte seg i det absolutte stilling, en stillet han erobret daglig i sorg og tårer. To barn mistet han på en tid da fattigdommen i særlig grad hjemsøkte ham.

En mann som gjør seg til Kristi ambolt, må nødvendigvis bli avvist av verdens middelmådighet og ondskap. Man forsøkte å sulte Bloy ut for så vidt som man bygget en taushetens mur opp omkring ham. Han manglet ofte det aller nødvendigste: «Hvor kan jeg skaffe penger til morgendagen? Hva skal jeg gjøre for ikke å sulte i hjel? De vet ikke hva det vil si ikke å ha det aller nødvendigste til sin familie», skriver han til enn venn. Men Bloy håpet og ba urokkelig videre.

Nå kan man stille seg det spørsmål hva en slik fattigdomsmystikk har å si en tid som er så til randen fylt av nød som vår med millioner av sultende, flyktninger og hjemløse. Bloy krever at man skal leve med sin tid. Men ikke slik at han vil nedverdige kristendommen til et instrument som skulle kunne bringe oss jordisk lykke. For Bloy er den sosiale kamp tapt så lenge man bevisst overser at fattigdommen hører til Kristus. Den sosiale kamp er også tapt om det ikke lykkes å gjøre de rike ansvarlig for de fattiges elendighet. Det var Leon Bloy som

uttalte følgende tungtveiende ord: «Den som eier noe som han ikke trenger for sitt åndelige og materielle liv, er millionær, følgelig en som skylder dem noe som intet har. Om du stenger døren til ditt hus en eneste natt, har du grunn til å frykte at du vil finne en bror som har frosset eller sultet ihjel utenfor stuedøren neste morgen.»

Bloy har forstått hva vi kan kalle de helliges fellesskap. Det vakreste han har skrevet handler om dette. Hans katolisisme er fellesskapets katolisisme. Hans kjærlighet omfatter lemmene i den stridende kirke på jorden, de hellige i himmelen og de lidende sjeler i renselsen. For den kristne er disse tre riker forenet med hverandre på en hemmelighetsfull måte. Bloy har hele sitt liv levet sammen med dem som døde i Kristus.

Alle hører vi til forskjellige og oftest til flere kretser innenfor fellesskapet. Men er vi døpt, er vi liksom smeltet sammen i et særlig fellesskap: i fellesskapet av Kristi korsbærere. Dette fellesskap når ut over familien, det er større og videre enn kretsen som omfatter personlige venner, det når ut over land- og folkeeiendommeligheter. Dette fellesskap ble skapt under Korset som omspinner rom og tid.

Slike er de tanker Bloy har gitt oss om de helliges fellesskap.

Det absoluttes pilegrim har tiggert hele livet: om brød til seg selv og familien, om rettferdighet man har nektet Guds hellige, om å vise Gud ære. Men han gikk ikke omkring med vanlig tiggermine. Han optrådte som et menneske som føler seg som et levende lem på Kristi legeme, og som av den grunn følte seg verdig og mente å ha en rett til å tigge.

At verden søkte å tie ham ihjel ligger i dens vesen; den hadde ikke vært verden, om den hadde lyttet til ham. Vantroen merket at her optrådte troen med krav på hele den vantroendes person. Så ble Leon Bloy likevel ikke tiet ihjel, ikke fordi han var Leon Bloy, men fordi han var en sannhetens apostel.

Bloy var et menneske som Gud i sin godhet ikke skjenker verden hver dag. Han hviler så sikkert og dypt i Guds storhet og kjærlighet at vi bare kan nærme oss ham i undren og ærefrykt. Den som tror at Kristi evangelium bringer ild på jorden, fornemmer i ham stemmen til en stor profet. Vil man være hans venn, må man ta en avgjørelse.

STØTT OG UTBRE
ST. OLAV

ved å tegne

Gaveabonnement!

Toleransespørsmålet i Spania

De opplysninger som bringes her, bygger på undersøkelser som er foretatt av Richard Pattee, tidligere direktør for kontoret for kulturelle forbindelser hos De forente staters regjering.

Striden om Spania er i den siste tid overført fra det politiske til det religiøse plan. For Kirkens fiender ser det ut til å ha vært meget om å gjøre å trekke en parallell mellom en «udemokratisk regjeringsmetode» og Kirkens angivelige «intoleranse». Blant annet har president *Truman* erklært at der i Spania intet gjøres for å sikre det protestantiske mindretalls religionsfrihet. Denne påstand er imøtegått av erkebiskopen av Sevilla, kardinal *Segura*, som også har advart mot å sette over styr det spanske folks religiøse enhet for materielle fordelers skyld.

Europeiske diplomater som har oppholdt seg lengre tid i Spania, har gitt uttrykk for den oppfatning at president *Trumans* erklæring må ses i lys

av den pågående valgkampanje i De forente stater. For presidentens motstandere vil lett kunne bebreide ham for å ha innlatt seg for meget med Spania. Meget betegnende er dessuten at *Truman* ikke med et ord kritiserte kommunistdiktatoren *Tito's* udemokratiske metoder eller påtalte hans brutale gølgelse av kirkene i Jugoslavia. Selv etter de religionslovgivningen i Sverige nyter Sveriges kirker mindre frihet enn protestantene i Spania. Og under den spanske kratiets særlige forkjempet så meget som en finger til protest mot disse illgjerninger.

Det tallmessige forhold mellom Kirken og sektene.

Hvordan er nå det rent tallmessige forhold mellom Kirken og sektene i Spania? I 1947 hadde Spania 27 400 000 innbyggere. Av disse var 21 900 protestanter, inklusive de i Spania bosatte utlendinger. Tallet på innfødte spanske protestanter er anslagsvis 3500. Av 21 900 er imidlertid bare 6250 nadverds-gjester, dvs. slike som regelmessig tar del i det religiøse liv. Av disse igjen er om lag 1500 spaniere. Den protestantiske delen av den spanske befolkning utgjør 0.036 %. Av landets 4 266 878 skolebarn er bare 1526 protestanter. Av landets rekrutter er bare 365 protestanter. Spania er m.a.o. et helt gjen-nom katolsk land. I den utstrekning spanierne ikke er strengt kirkelig troende, er de enten liberalere eller sosialister. Protestanter blir de meget sjelden, hva det enn kan tyde på. Og selv ikke i bor-gerkrigens tid da de forskjellige protestantiske sekter nød de rødes sær-lige bevåkenhet, kunne protestantis-men notere nevneverdig fremgang.

Den nye grunnlovs toleranse.

Etter at general *Franco* hadde seiret, ble en ny spansk grunnlov vedtatt. I denne gis den katolske religion som over 99 % av befolkningen bekjenner seg til, visse fordeler. Men den sikrer full religions-frihet. Ingen får forfølges på grunn av sin tro eller gudsdyrkelse. Offentlige gudstjenester og prosesjo-ner er bare tillatt for Den katolske kirke, i den for-stand at offentlig propaganda mot Kirken ikke er tillatt. Både katolske kirkelige kretser og evange-liske ga sin tilslutning til grunnlovens bestemmelser. Ved et regjeringsdekret av den 12. november 1948 ble de protestantiske gudshus som var blitt stengt under borgerkrigen, igjen åpnet. I hele Spania finnes det 165 protestantiske gudshus. Av disse er 17 i Barcelona og 11 i og omkring Madrid. På enkelte steder holdes protestantiske gudstjenester i hjem-mene som f. eks. i Tortosa hvor det finnes 20 prote-stanter, i Vich hvor det finnes 12. I Madrid er tallet på protestanter 531.

Radikale sekters opphissende agitasjon.

En rekke amerikanske sekter hvorav de ferreste

Maria-Sekvens

Gud sin himmel til det djupe
lægte, då han dogg lét drjupe
i det kar, han av den glupe
Davids-ætti valde ut.

Ordet lét til kjøt seg binde,
gav seg under for å finne
lammet, som må himlen vinne,
frelse det frå tjon og sut.

Underfullt hans kjærleik fløynde,
nåden til oss alle strøynde,
då han nedra seg og gøynde
i vårt kjøt sin herlegdom.
Han som nekta dauden akte,
kunde dauden ikkje makte;
han stod upp, si hjord å vakte,
gav ho att i livet rom.

Gled deg, moy og mor, du gådde
Ordet, som ditt øyra nådde;
livet som i deg seg sådde
var Guds son, vår Frelsar god.
Reint ditt fang bar livsens grøde,
du til frelse Gud fekk føde,
ævlegt av hans kjærleik gløde;
ver då livd for Herrens tjod!

Frå latin ved *Ragnbild Foss*.

Moskvas siste

kan sies å ha en ekte kristelig substans som f. eks. Jehovas vitner, Syvendedags-adventister, Den østlige kirke o. a. har — finansiert av amerikanske fonds — ikke unnsett seg for å drive en meget anstøtelig, anti-katolsk opphisselsestrafikk. Flyveblader og bibler med påfallende anti-katolske kommentarer er blitt utdelt utenfor kirkene. Og denne propaganda har ofte vært støttet av utdeling av penger og matvarer. I protestantiske tidsskrifter har Kirkens lære vært angrepet på en måte som minner om polemikken i det 16. århundre. Således har man i tidsskriftet *Escudriudos Biblico* kunnet lese følgende: Ettergivelse av syndene er et djevelens påfunn, sølibatet en satanisk innretning og en perverisjon. Den katolske kirke er en frafallen kirke og man må be Gud frelse menneskene fra katolisismen. Eller for å sitere en pastor Moliva: Rom har pervertert den spanske kristendom. Den vest-gotiske kirke og den mozarabiske liturgi var uavhengig av Rom. De ovetroiske, romerske forvillelser ble innført i Spania av franske munk og prinsesser som de spanske konger giftet seg med.

Bakvaskelser som dette som kom i tillegg til forfølgelsene under borgerkrigen, førte til at noen ekstreme elementer henga seg til uverdige utskielser som imidlertid straks ble slått ned av politiet som også foretok flere arrestasjoner. I et felles hyrdebrev som det spanske episkopat sendte ut, ble også disse eksesser fordømt på det skarpeste. Det bør også bemerkes at det dreiet seg om ytterliggående, nasjonalistiske elementer som ikke synes Franco er tilstrekkelig radikal, og som av den grunn benyttet anledningen til å demonstrere mot ham også på denne måte.

De katolske biskoper har også advart mot enhver form for *påtrengende* proselyte-makeri, mot oppførelser av kapeller for utenlandsk kapital når slike oppførelser ikke skyldes religiøse behov men reises av prestisjemessige grunner. (Kardinal Segura's hyrdebrev av den 10. sept 1947.)

Disse virksomme, ekstreme sekterister som — fordi de åpenbart ikke har forutsetninger til å forstå at de er kommet til et gammelt, kristent kulturland — har tillatt seg å opptre som om det er halvville hedninger det er om å gjøre å omvende. Dette har også virket støtende på de ekte, evangeliske kirkesamfunn som har distansert seg fra dem, da de ikke ønsker å bli forvekslet med dem, så meget mer som de også står utenfor den ekumeniske bevegelse.

*

Til slutt bare dette: hvordan ville man reagere her i landet om katolikker møtte opp utenfor annerledes troendes gudhus og delte ut flyveblader hvor prester og predikanter ble stemplet som perverse individer, hvor respektive kirkesamfunn ble betegnet som uttrykk for pervertert kristendom og selve gudstjenestene som ovetroiske forvillelser? Vi behøver ikke å spørre. Tanken er i seg selv så horribel at den ikke kan tenkes som praktisk mulighet. Men skulle en slik katolikk på grunn av en slik opptreden få seg tildelt et par ørefiker, tror vi ikke at vår katolske geistlighet av den grunn ville trykke ham til sitt bryst. Vi tror heller ikke at den på grunn av ørefikene ville sende sutrende telegrammer til verdenspressen og skrike opp om forfølgelse for på en slik måte å skaffe seg en falsk og billig martyrglorie i håp om økte subsidier utenfra til virksomheten.

Ifølge en melding fra Rom har jesuittpateren Alighiero Tondi forlatt sin orden og sluttet seg til kommunismen.

New York Times bringer i sitt nummer for 28. april nærmere opplysninger i den anledning ved å berette følgende:

Hjelpebiskopen av New York, monsignore Fulton J. Sheen, kom i en tale forleden i den amerikanske nasjonal-kirke i Rom, Santa Susanna, inn på hvordan kommunistene alt i 1936 begynte en infiltrasjons-taktikk for å kunne kontrollere den offentlige opinion. Det var knapt noen presse-mann av betydning, uttalte biskop Sheen, som uten selv å vite det, ikke hadde en kommunistisk sekretær som tilrettela hans kommentarer. Dette var begynnelsen til at menn ble plasert også innenfor ordenssamfunn, idet det ble appellert til frivillige å slutte seg til dem og påta seg de tunge ofre som kan følge med i en seminarists liv. Dette hendte på et hemmelig møte i en større (amerikansk) by. Biskopen kunne fortelle om hvordan en Moskva-agent forsøkte å installere seg i hans eget kontor. Vedkommende hadde skrevet en bok om kommunismen, og fremla introduksjoner fra 63 amerikanske utgivere, og sa at han nå ønsket å slutte seg til biskopen til felles kamp mot kommunismen. Biskopen satte seg imidlertid straks i forbindelse med Federal Bureau of Investigation, og i løpet av en halv time fikk han besjed om at vedkommende var blitt ettersøkt i Kina og Mongolia, og at ingen ante at han nå var i USA.

Skjønt biskop Sheen ikke nevnte ved navn den 44 årige italienske jesuittpater Alighiero Tondi som nettopp hadde «omvendt seg til kommunismen», trakk han en tydelig parallell mellom dette tilfellet og ovennevnte amerikanske infiltrasjon. — Kommunistiske propagandister har sterkt betonert Tondis frafall.

Med en klar hentydning til de forestående kommunevalg i Italia 25. mai, pekte biskop Sheen på den overhengende fare som truet Rom, og at romerne ville komme til å stå «ansikt til ansikt med den tyranniske fare». Kommunistene setter nå alt inn på å erobre Rom.

*

Den katolske aksjons organ, *Il Quotidiano*, medgir pater Tondis frafall og at han har sluttet seg til kommunismen. Han har tilhørt ordenen i 16 år — nøyaktig tilsvarende år siden appellen i 1936! Vi nevner det, selv om det er vanskelig å fatte muligheten av et slikt sakrilegisk dobbeltspill. Pater Tondi var i sin tid sekretær hos lederen av «Instituttet for høyere religiøs kultur» ved Det pavelige gregorianske universitet i Rom, og var en hyppig foreleser. Selv kunngjorde han sin overgang til kommunismen i en lengre artikkel i den kommunistisk pregede avisen *Il Paese*. En melding sier at han straks satte kurs for Moskva.

En bemerkelsesverdig konversjon

Den kjente hollandske forfatterinnen Willy Corsari (pseudonym for fru Douwes-Schmidt) har sluttet seg til Kirken og latt seg døpe i benediktiner-abbedit Oosterhout. Hennes fadder var den like kjente katolske dikteren *Pieter van der Meer de Walcheren*, hvis konversjon kan føres tilbake til Leon Bloys innflytelse. (Se artikkelen annetsteds om Leon Bloy.)

Ragnhild Foss død

Frøken Ragnhild Foss døde på Vor Frue Hospital i Oslo søndag den 27. april, styrket med Kirkens hellige nådemidler. Hun ble bisatt fra St. Olavs kirke fredag den 2. mai, der sokneprest F. J. Fishedick holdt requiemessen i nærv. av Hans Høyærv. biskopen, en rekke prester og en stor skare av slekt og venner. Båren var omgitt av vårens milde blomsterprakt, hvoriblant flere signerte kranser. Dominikanerpater A. J. Lutz holdt sørgetalen. Før gravferden gikk til Vestre gravlund, ble fra kortrappen Det katolske kvinneforbunds fane senket tre ganger over båren som en siste hilsen.

*

Ragnhild Foss var født 9. juli 1883 i Sokndal i Rogaland, der hennes far var skolebestyrer. De var 12 søsken som vokste opp i et sunt kristent miljø, og da begge foreldrene var musikalske, fikk musikken og sangen en bred plass i familiegleden. Salmesangen sto i det hele tatt høyt i heder i folkets religiøse liv i egnen og ble ofte, i følge hennes egne ord, på en eiendommelig måte knyttet sammen med naturstemningen omkring. Også i Romsdalen, der hun etter middelskoleeksamen virket som guvernante, strømmet sangergleden henne i møte: «En søndag inn under jul reiste vi til et møte på en gård som lå like under Romsdalshorn. Der hadde falt nysnø over alle tinder, det var stjerneklart, og i måneskinnet virket landskapet helt overnaturlig. Vi kom inn i møtestuen, hvor der satt noen gamle gubber med oppslåtte salmebøker rundt et langbord i hjørnet, og da vi hadde benket oss, begynte sangen til en gammel norsk folketone: «Den store hvite flokk vi se, som tusen berge full av sne». Det var evighetslengselen båret av naturstemningen utenfor. Og jeg fikk igjen et uforglemmelig minne... Salmene har, som De skjønner, hatt en plass i mitt hjerte fra jeg var barn, og jeg drømte jo den gang om å bli salmedikter,» skrev hun til undertegnede for et år tilbake.

Hvordan hun skulle få sin drøm oppfylt, gikk slik til:

I 1929 hadde hun sluttet seg til Moderkirken. «For meg var det som å komme tilbake til min barnetro,» skriver hun, «jeg var kommet på hjemmegrunn der òg. — Jeg var med på pilgrimsferden til Stiklestad i 1930 og så de tusener landsens folk som sto og stirret på vår prosesjon fra stasjonen og opp til kapellet. Jeg syntes så hjertelig synd på dem, når jeg tenkte på alt de hadde mistet, og det er vel ingen skam å si, at tårene rant mer enn én gang den Olsok-dagen. På Stiklestad talte en engelsk biskop, en benediktiner liksom de første prestene som fulgte våre Olav'er til landet. Han sa at folket med de alvorlige ansikter langs veien hadde gjort sånt inntrykk på ham, og han gjentok flere ganger: «Give them a hand». Nå

er det jo ikke så lett å få gitt noen hånd til dem som ikke vil ta imot, men ordet ble iallfall sittende i meg. Det kom senere igjen til meg som et kall: at jeg skulle gi dem igjen fedrenes salmer på deres eget mål. Og det er det jeg har forsøkt å gjøre. Jeg følte meg uskikket, men jeg tenkte: er det et virkelig kall, så får jeg også den hjelp jeg skal ha, både den naturlige og den overnaturlige, og begge deler har jeg fått. Og det ser virkelig ut til, at noen tar mot hånden. Det er jo våre fedres salmer.»

Med et beundringsverdig mot forenet med en hengiven tillit til Guds bistand, tok så Ragnhild Foss fatt på sin nye livsoppgave. Hun hadde ingen klassisk utdanning. Etter guvernantestillingen hadde hun tatt eksamen ved Handelsgymnasiet, tatt kontorpost og inntil 1943 for mesteparten av tiden vært ansatt i forsikringsselskapet Storebrand, der hun ved sin avskjed var fullmektig. Hun hadde da alt lenge hatt i tankene å ta fatt på oversettelsen av salmene i *Missale* og *Breviarium Nidrosiense* og henvendte seg i den anledning til vår fremragende middelalderforsker, prof. dr. Oulf Kolsrud. Han ga henne råd og rettledning om hvordan hun burde gripe saken an og åpnet Kjeldeskrift-instituttets samlinger for henne. «Jeg hadde selvfølgelig ikke kunnet greie dette store arbeide uten gode menns hjelp, men både professor Kolsrud og pater Lutz stillet seg alltid velvillig til tjeneste når jeg kom med spørsmål. De var begge så interessert i mitt arbeide, og det var så oppmuntrende,» skriver hun i ekte og dymyk takknemlighet. Hun hadde boken «Sekvensane i Missale Nidrosiense» ferdig før professor Kolsrud døde i 1945, så han hadde sett igjennom alt, selv om ikke siste hånd var lagt på verket. Den kom som kjent i 1949 i Det norske samlagets fornemme serie *Bokverk fra mellomalderen*, likesom hennes første arbeide «Latinske hymnor og sekvenser på norsk» (1938). Begge bindene har fått en samstemmig anerkjennende mottagelse i fagkretser og blitt til glede for alle venner av salmekunsten i stadig videre kretser. Det kan røpes at manuskript til et nytt slikt gjendiktningensverk foreligger ferdig fra hennes hånd, nemlig «Hymnor og Rimofficia i Breviarium Nidrosiense».

I «St. Olav» nr. 7—8 i fjor kom vi utførlig inn på det fortjenstfulle i Ragnhild Foss' litterære innsats, så her skal bare gjentas vår dype takk for at vi har fått del i de fine religiøse og dikteriske rikdommer som de enkle og likevel mysteriøse middelalderhymner og -sekvenser i hennes gjendiktning representerer. Vi er overbevist om at et særlig kall hvilte over hennes arbeide, at det var Guds vilje at disse blomster fra våre forfedres religiøse poesiverden skulle utfolde seg på nytt, omkledd i en språkdrakt som alle kunne ha glede av. Ikke bare gjennom vår egen katolske salmebok, vårt julehefte «Kimer I Klokker», og «St. Olav», har diktene funnet veien til varig berikelse for så mange, men også til den store almenhet gjennom dagspresse og julehefter med nivå og utbredelse som teller.

I. H. K.

*

Hva var så kraften som fremmet dette særpregede dikterliv, ja denne rike livsgjerning overhodet som Ragnhild Foss fikk utfolde?

Vakkert formet pater Lutz dette svaret i sin tale ved båren:

«Troen på vårt livssamfunn med Gud i Kristus og viljen til å la sitt «indre menneske fornyes dag for dag» var for vår avdøde søster Ragnhild Foss tilværelsens dype innhold og mening. Fra barn av hadde hun en våken sans for det åndelige og evige. Hun var en innadventt sjel, hun følte seg hjemme i de realiteter som svarer til den kristne sjels innerste og dypeste lengsler: Vår Fader i himmelen, vår Frelser Jesus Kristus, og det evige liv. Men en dag — Palmesøndag 1928 — falt det seg slik at hun var til stede ved en katolsk høymesse. Og plutselig, ved den del av messen vi kaller konsekrasjon eller forvandling, nemlig det øyeblikk da presten uttaler over brød og vin Jesu ord: «Dette er mitt legeme... dette er mitt blod...», da slo det ned som et lyn i hennes sjel: «Dette er sannheten. Her vil jeg være.»

Messeofferet og Den hellige kommunion, ble drivkraften til hennes åndelige vekst. Men samtidig som hun lærte å fordype seg i det kristne sjel livs mysterium, Guds iboen i våre hjerter, fikk hun også en levende sans for det kristne liv som et *samfunn*, «Kristi legem som er Kirken». Så snart hun var blitt opptatt i Den katolske kirke, kjente hun trang til å søke kontakt også med Norges katolske fortid, med den tid da Norge ved Olav den Helliges og hans etterfølgeres kristne politikk var gått inn som jevnbyrdig ledd i det store nasjonenes forbund som var det kristne Europa i middelalderen.

Særlig glad ble hun i den kirkelige liturgi. Den er jo en vesentlig del av den katolske tradisjon og et gripende uttrykk for vår tro. Disse gamle liturgiske tekster, sa hun, må igjen bli hele det norske folks eie. Hennes oversettelser av hymner og sekvenser gjorde hennes navn kjent over hele landet, og mange norske kristne, ikke bare katolikker, føler seg i takknemlighetsgjeld overfor henne, fordi hun har gjort Moderkirkens religiøse poesi tilgjengelig for dem. Selv diktet hun en rekke sjelfulle salmer. For en diktersjel var hun. Hun hadde en forbausende evne til å gjengi de mest opphøyede kristne trossannheter i enkle og klangfulle vers. Og med alt dette fant hun tid til et fruktbart arbeide som formann i NKKKF.

Og kraften til det hele fant hun nettopp i denne innadventthet, i den trang til å fordype seg i det Evige. I Gud er det kraft, og i Gud er det fred. Det var hennes kontakt med det Evige som ga henne også det stillferdige, rolige og beskjedne vesen som gjorde et så dypt inntrykk på alle.»

*

In memoriam

Da frøken Ragnhild Foss for snart et år siden av helbredshensyn ba seg entlediget fra sitt verv som formann i NKKKF, håpet vi inderlig at vi ennå i mange år ville ha henne iblant oss. Men Vårherre har villet det annerledes, og nå står vi tilbake i dyp sorg og med et stort savn i hjertet.

Frk. Foss' interesser spente jo over så mange felt, men vi er glade og stolte over å kunne si at NKKKF sto hennes tanker og hennes hjerte ganske spesielt nær. Vårt forbund står i stor takknemlighetsgjeld til henne. Med stor klokhet og sikker hånd ledet hun forbundet i de år hun var dets formann. Det var ikke liten tid arbeidet for forbundet la beslag på, men hun var utrettelig og oppnådde meget, især for bladet «St. Olav» og vårt legat for studerende ungdom.

For oss som arbeidet sammen med frøken Foss, vil hun alltid stå som et forbilde. Vi beundret den ro, den fred

Monsignore Ludwig Kaas — en stor kirkens mann er død

Natten til 25. april døde i Rom i sitt 71. år prelat dr. Ludwig Kaas, sekretær for Peterskirkens anliggender. Han var den siste formann i Det tyske sentrums-parti, hjernen bak rikskansler Brüning, som måtte vike for Hitler. Hans skarpe motstand mot nasjonalsosialismen førte til at han måtte forlate sitt fedreland, og veien gikk for ham naturlig til Rom. Pave Pius XI utnevnte ham i 1930 til Apostolisk Pronotar for de fortjenester monsignore Kaas hadde innlagt seg i forbindelse med Weimarkonkordatet av samme år. I 1935 fikk han tildelt verdigheten «Domherre ved St. Peterskirken». Året etter ble han utnevnt til sekretær for Peterskirkens anliggender, og var stadig en av dem en kunne vente utnevnt til kardinal.

Kronen på monsignore Kaas' livsgjerning er hans fremrakende ledelse av utgravningene under St. Peterskirken, som førte til gjenfinningen av Peters grav.

Monsignore Kaas var født i Trier, studerte teologi i Bonn og i Rom og ble presteviet i 1909. Etter å ha virket som professor i kirkerett i en rekke år, ble han i 1919 valgt til medlem av Nasjonalforsamlingen og i 1920 til medlem av den første Riksdag i Weimar-republikken. I 1928 etterfulgte han Marx som leder for Sentrums-partiet.

Romerårene siden 1933 var helt viet Den universale kirkes samlende tempel og Kirkens sentraladministrasjon. Det het seg i Vatikanet at Hans Eksellense monsignore Kaas alltid direkte kunne oppsøke Paven. Han hadde en suveren intelligens og et stort hjerte, — en kulturpersonlighet av de meget sjeldne, en meditatív ånd.

Mange er de norske i Roma som i takknemlighet vil minnes monsignore Kaas for at han åpnet adgangen til utgravningene i «Vatikanets grotter» for dem på et tidspunkt da «ingen slapp ned». Han så på Peterskirken og dens underjordiske gjemsler som en skatt som var felles for hele menneskeheten. Ved en anledning sa han til oss: «Dypest nede ligger et vitnesbyrd fra et Europa i hedendom. Ovenfor reiser keiser Konstantins Basilika seg på ruinene av Neros Cirkus og ble den Vatikanske Basilika — felles for hele kristenheten. Så konstruerer Bramante, etterfulgt av Rafael og Michelangelo som ledere, den nye St. Peterskirke ovenpå Konstantin-bygget, og den ene hellige Kirke manifesterer seg i ny kraftutfoldelse, universalt favnende. Vi er vant til å skue Kirkens historie horisontalt. Her foreligger den vertikalt! Derfor ser vi det som vår plikt ikke å røre ved detaljene før krigen er slutt, og alle verdens ledende arkeologer kan komme og være med på å identifisere funnene — som vedrørende hele kristenheten!»

Monsignore Kaas vil gå over i historien av flere grunner. Men i den kristne arkeologi vil hans navn bli nevnt ved siden av de store oldtidsforskere som De Rossi og Wilpert i det minste fordi han har banet vei for nye vidtspennende erkjennelser.

I. H. K.

og sikkerhet som preget hele hennes vesen, og vi vet at disse fornemme egenskaper hadde sin rot i hennes faste kristentro og hennes urokkelige katolske overbevisning. Requiescat in pace!

Norges Katolske Kvinneforbund.

Nytt fra den russisk-ortodokse kirke

Veritas som er et tidsskrift for religiøse og sosiale informasjoner, og som utgis av det tsjekkosllovakiske, kristelige akademi i Rom, bringer i sitt siste nummer en utførlig beretning om Den russisk-ortodokse kirke. Det fremgår av denne beretning at den russiske kirke til tross for 30 års offisiell, ateistisk propaganda og religionsløs oppdragelse av ungdommen, likevel formår å trekke et stort antall troende til seg. Forfatteren bygger sin analyse på sovjet-russiske lover og dekretter og på beretninger som har vært offentliggjort i Moskva-patriarkatets offisielle organ.

Det slås fast at det ikke foreligger noe nøyaktig tall på den russisk-ortodokse kirkes medlemmer. Ifølge de offisielle tall er likevel 22 000 kirker nå åpne. Da disse kirker underholdes av de troende, må det finnes et temmelig stort antall, selv om en tar i betraktning kirkenes store fattigdom. Resultatet av de kollekter som tas opp i kirkene under gudstjenestene, tyder også på at tallet på troende er temmelig stort, og at de ofrer meget for sin kirke. Denne hengivenhet fra de troendes side er så meget mer bemerkelsesverdig som den ortodokse kirke i sitt arbeide overalt støter på en mektig regjeringsorganisasjon som driver propaganda for det stikk motsatte av det kirken lærer.

Kirkens lære strider nemlig mot den offisielle, marxistiske lære som ikke bare er en samfunnsfilosofi og en økonomisk lære, men et ideologisk system som omfatter alle menneskelivets aspekter. Den er en slags ateistisk religion. Den rår over egne «hellige bøker» og «dogmer», den har sin «marxistiske tro», sine kjettere og frafalne. Til og med deres «martyrers relikvier» blir bisatt i mausoléer og æret under utfoldelsen av et praktfullt seremoniell. De marxistiske troende blir lovet et paradisi her på jorden og et evig liv i kollektivsamfunnets minnealbum.

Selv om ateistenes militante organisasjon for den direkte og systematiske kamp mot religionen ikke lenger består, blir oppfatningen av et liv uten Gud og uten Kristus forfektet i skolene, pressen, kringkastingen og på film, og ved de store politikeres, soldaters, lærdes og vitenskapsmenns ord og eksempel. I kampen mot den mektige, ateistiske propaganda kan den russiske kirke bare betjene seg av sannheten som er forblitt levende i de troendes sjeler.

Av den grunn vil den russiske kirke først oppleve sin egentlige, indre krise, når den eldre generasjon av prester og troende er avgått ved døden.

Tidsskriftet Veritas har videre undersøkt den russiske kirkes indre organisasjon, presteskapets sosiale stilling, utdannelsen av prester, undervisningen av de troende og i hvilken utstrekning der foreligger frihet til gudsdyrkelse.

En gruppe på minst 20 troende over 18 år må anmelde seg hos myndighetene som religiøst selskap, før en menighet kan opprettes. Etter at gruppen er registrert, kan den leie eller kjøpe en kirke. Vedlikeholdsutgiftene må de troende selv bekoste.

Presteskapets sosiale stilling er blitt betraktelig bedre enn den var i årene etter revolusjonen i 1917, da det ble betraktet som «representanter for reaksjonen». I 1936

fikk det igjen stemmeretten og retten til å søke embeter. I dag finnes det flere geistlige blant representantene i Det øverste sovjet. På nasjonale festdager møter biskopene sammen med regjeringens representanter på talertribunen, og de blir offisielt mottatt av regjeringens medlemmer.

Presteskapet har to inntektskilder. For det første inntekter av eget arbeide og for det annet de troendes bidrag. Tidsskriftet Veritas nevner som eksempel erkebiskop Luke i Simperopol på Krim, som samtidig er en berømt sovjet-russisk lege og som sådan er kjent under navnet *Vojno-Jasemetski*.

Ifølge nye lover kan biskopene opprette seminarer i sine bispedømmer. Den statistikk som er utgitt av bispedømmene Moskva og Leningrad viser at det finnes 174 teologiske studenter ved seminaret i Moskva og 74 ved seminaret i Leningrad. Alle kandidater må ha fylt 18 år, da religionsundervisning er forbudt for alle under 18 år.

Foruten seminarerne finnes det i Russland i dag minst 89 klostre for ortodokse munk. Bare i klostret Pecherskaja Lavra i Kiev finnes det om lag 70 munk. Hva slags virksomhet de driver er ikke kjent, like så litt som virksomheten til de 650 ortodokse ordenssøstre som lever i tre klostre i Kiev.

Den religiøse undervisning er innskrenket til det som kan gis de troende i prekener og kirkens liturgi. Sammenkomster med det formål å drive religionsundervisning er forbudt. Det får heller ikke finnes biblioteker og lese-saler med religiøs litteratur.

Patriarken i Moskva har eget trykkeri. Den eneste kjente publikasjon er *Patriarkalsk Revy*, som utkommer med 60 sider en gang i måneden. Dessuten utgis det hvert år en kirkekalender.

Loven sikrer således en temmelig begrenset frihet til gudsdyrkelse. Praktisk er imidlertid denne frihet i stor utstrekning avhengig av de lokale myndigheters imøtekommenhet. De kan nekte de troende å få leie eller kjøpe noen av de beslaglagte kirker eller andre bygninger som egner seg til gudstjenester. Og gudstjenester får bare finne sted i kirker som de lokale myndigheter har godkjent. En unntagelse er gjort for sykehusene i de tilfelle en syk ber om religiøs hjelp. Men slik hjelp får bare ytes i et rom som er avsett for dette formål. De lokale myndigheter kan også gi tillatelse til eller nekte avholdelse av prosesjoner, gudstjenester i det frie eller valfarter.

En religiøs forening har ikke samme rettigheter som en yrkes- eller fagforening. Den har således ikke rett til å samle inn penger for bygging av sykehus, hjem for fattige eller hus for andre karitative formål. Men menigheten kan indirekte utføre et karitativt arbeide for så vidt som de kan foreta innsamlinger og gi pengene til de statlige institusjoner.

Benytt ved innbetalingen av
KONTINGENTEN
vårt postgironummer 15 986

UTLANDET:

VATIKANET

Pave Pius XII om kunsten.

Pave Pius XII mottok nylig italienske kunstnere og kunstvenner i en særlig audiens. I sin tale kom Paven inn på kunstens og kunstnerens misjon og uttalte:

«Pavedømmet har alltid satt den universelle kulturs arv høyt. Kunsten står jo ikke fremmed overfor religionen. Religionen og kunsten har delvis felles egenskaper: Begge søker å utvide grensene for åndens erkjennelse og å rette menneskenes blikk mot det uendelige. Den kristne kunsts store mestere har vært tolker som har brakt menneskene nærmere Guds storhet, skjønnhet, sannhet og godhet. Virkekraften i kunsten når ofte lenger enn prekener. Den kristne kunstner har som misjon å forkynne Guds fullkommenhet. „Be derfor ikke om noe menneskelig uten noe guddommelig,” uttalte Paven til slutt; «gi ikke noe endelig uten noe uendelig; vær ikke formidlere av noe jordisk uten noe overjordisk.»

Situasjonsetikk og «ny moral».

Den katolske, kvinnelige ungdoms verdenskonferanse som er holdt i Rom til behandling av temaet «Levende tro i den moderne verden», ble på kongressens siste dag mottatt i audiens av Pave Pius XII. 2000 delegerte fra 30 land og 85 organisasjoner var møtt frem. Pave Pius XII holdt en overordentlig betydningsfull tale til kongressens deltakere, der han særlig kom inn på spørsmålet om «den nye moral». Pavens tale var en utvetydig standpunkttagning til og avstandtagen fra alt det som kan sammenfattes under begrepet «situasjonsetikk».

Etter at Paven hadde pekt på de mange farer som i dag truer ungdommens tro, erklærte han at ingen fare er større enn den som truer fra «den nye moral». For å møte den må ungdommen følge to direktiver. Fremfor alt må ungdommens tro være en bedende tro. Ungdommen må lære å be, men naturligvis alltid i former som svarer til ethvert aldersstrin, men stadig i bevissthet om at en ekte trosvishet ikke er mulig uten bønn. For det annet må ungdommen vise at den er stolt av sin tro og lære seg å bringe ofre for den.

Den hellige far analyserte deretter «den nye moral». Den er kjennetegnet ved at den ikke bygger på de alminnelige morallover slik som de f. eks. er nedlagt i De ti bud, men på konkrete betingelser og omstendigheter. Forfektene av denne moral hevder at de avgjørelser som treffes alltid er beroende av omstendighetene og av den grunn ikke har noe å gjøre med idéer, prinsipper og universelle lover. Paven slo fast at den kristne tro i motsetning til dette begrunner sine krav m. h. t. moralen på kjennskap til vesentlige sannheter og åpenbaringer av dem, men at den ikke gjør alle til et samvittighets spørsmål. Den nye moraloppfatningen skriver seg fra eksistensialismen som ser bort fra Gud eller benekter Ham. «Morallovens grunnforpliktelser hviler på den menneskelige naturs vesen og på de grunnleggende forhold mennesket er satt inn i. De har m. a. o. gyldighet over alt hvor der overhodet finnes mennesker. Og den kristne morals prinsipielle forpliktelser for så vidt som de når ut over naturolovens, bygger på den overnaturlige orden som den guddommelig Frelser har instituert,» fremholdt Paven ordrett.

BELGIA

Ny klinikk til 400 millioner belgiske francs reises ved det katolske universitet i Louvain.

Den 5. april tok arbeidene til med en ny klinikk som skal knyttes til det katolske universitet i Louvain. Det nye bygningskompleks vil komme til å koste om lag 400 millioner belgiske francs og blir Europas mest moderne universitetsklinikk.

Professor Etienne Gilson skal innvie ny lærestol ved universitetet i Louvain.

Den kjent franske vitenskapsmann og katolikk, professor

Etienne Gilson, kommer i slutten av april innenfor rammen av en forelesningsrekke å innvie en ny lærestol «Kardinal Mercier» ved universitetet i Louvain.

BRASIL

Katolsk pressebyrå i fremgang.

For tre år siden ble det opprettet et katolsk pressebyrå i Brasils hovedstad Rio de Janeiro — *Agencia Sao Paulo*. I løpet av disse tre år har byrået arbeidet seg opp til en god og sikker posisjon og er i dag en betydelig faktor ved utsendelsen av katolske nyheter og annet katolsk stoff til pressen i Brasil. Byrået sender ikke bare ut nyheter, men også litteraturmeldelser og artikler om den katolske tros-lære. Store dagsaviser som tidligere ofte brakte artikler med anti-katolsk tendens, offentliggjør nå regelmessig artikler fra det katolske pressebyrå.

CANADA

Stor fremgang for den katolske arbeiderungdom.

Den apostoliske delegat i Canada, mgr. *Antoniutti*, har i en skrivelse til ledelsen for Den katolske arbeiderungdom (CAJ) gitt uttrykk for stor tilfredshet med organisasjonens arbeid. Katolsk Arbeiderungdom i Canada teller for tiden om lag 25 000 medlemmer.

Den første eskimo-kvinne iført ordensdrakt.

I Ottawa er den første eskimo-kvinne, søster *Pelagia*, iført ordensdrakt. Høytideligheten fant sted i nærvær av en rekke representanter for Kirke og Stat.

CHINA

Terrorisert selv i graven.

I forrige nummer av «St. Olav» brakte vi en melding om at erkebiskopen av Tsinan, *Cyrillus Jarre*, var avgått ved døden den 8. mars i et kommunistisk fengsel. Om begravelsen kan vi denne gang bringe følgende enkeltheter:

«Søndag den 9. mars ble det første requiem holdt i sykehuset. Store mengder av kristne var kommet til stede som sang: «Store Gud, vi lover Deg.» Kapellet og plassen utenfor var stuvende full av folk. Politiet lot plassen rydde ved middagstider og ga ordre til at begravelsen skulle finne sted straks, men ikke på vår egen kirkegård. Den døde skulle bringes til en mindre kirkegård 3 km. lengere borte.

Imidlertid hadde ex-provikaren og overhodet for «den nasjonale menigheten», *Tung wen lung*, gjort oppmerksom på at den røde fargen var martyrenes farge. Dette resulterte i forhør om natten og til at det ble gitt ordre om å begrave erkebiskopen straks. Den døde ble provisorisk gravlagt på den tidligere av politiet utpekte kirkegård i nærvær av stedets kristne. Men klokken 5 på morgenen kom det ordre om at den døde skulle graves opp igjen og bringes tilbake. I nærvær av politiet avkledd *Tung wen lung* sin døde biskops røde pontifikalier og ville iføre ham forbryterantrekket. Folkemengden kom i harnisk og protesterte på det voldsomme. Politiet ga da tillatelse til at biskopen ble iført hvite pontifikalier, men ga samtidig ordre til at begravelsen skulle finne sted øyeblikkelig. Nye voldsomme protester ble resultatet. Politiet ga etter og fastsatte tidspunktet for begravelsen til tirsdag den 11. mars kl. 12. Requiemsmessen fant sted kl. 9 på morgenen. Etter høytideligheten ble kisten båret av menn og kvinner til *Ku chia fen* hvor jordfestelsen endelig kunne finne sted. Store mengder fulgte sin biskop til hans siste hvilested. Politiet sto maktesløst.»

Umenneskelig behandling av nonner.

Propagandakongregasjonens nyhetsbyrå FIDES har offentliggjort en beretning om hvilken umenneskelig behandling 4 belgiske nonner har vært utsatt for i China. Beretningen bygger på nonnenes eget utsagn. De kom nylig til Hongkong. I beretningen heter det:

Etter arrestasjonen ble søstrene brakt til fengslet i Tsjungking. Cellene var så overfylt av fanger at man knapt kunne røre seg. Ikke en eneste natt fikk søstrene anledning til å strekke seg ut på gulvet for å sove, og under de 6 måneders fengselsoppholdet varte, fikk de ikke foreta de vanlige luftturene i fengselsgården. Maten besto utelukkende av ris. Hver dag ble nonnene brakt et glass vann til å vaske seg med. Om det var knapt med mat og rensligheten lot meget tilbake å ønske, fikk man i stedet daglig høre et foredrag om kommunismens velsignelser.

Da kommunistene trodde at søstrenes motstandskraft var

brutt, ble de ført for en «folkedomstol», anklaget for å ha forårsaket at 3000 syke var avgått ved døden. Som «bevis»-materiale ble det fremlagt noen dødningehoder og noen knokler. Under prosessen ble det imidlertid dokumentert at hodeskallene av «domstolen» var forlangt utlevert av kirkegårdsforvaltningen. Og en av noennene som selv er lege, kunne påvise at de fremlagte knokler rett og slett var *svineben* og ikke stammet fra mennesker. Etter denne blamasje måtte «domstolen» avstå fra å domme noennene til døden, hvilket opprinnelig hadde vært hensikten. I stedet ble de dømt til utvisning.

Er biskopen av Hongkong arrestert?

Biskopen av Hongkong, mgr. *Bianchi*, er fortsatt hindret i å utøve sitt embete av de kinesiske kommunister. Da hans forgjenger døde, befant han seg som dennes stedfortreder i den kommunistiske delen av bispedømmet Hongkong. Siden har man ikke tillatt ham å reise til Hongkong. Ifølge beretninger fra flyktninger skal biskop *Bianchi* av de kinesiske kommunister være dømt til 6 måneders fengsel.

DE FORENTE STATER

Kolumbusridderens religiøse verving har båret rike frukter.

Siden Kolumbusridderne tok til med sin undervisningsaksjon for ikk-katolikker, er ikke mindre enn en million forespørsler rettet til Kolumbusridderens sentralbyrå. Kolumbusridderne vender seg i store annonser i søndagsaviser og tidsskrifter til det ikke-katolske publikum. Et annet resultat er at 90 000 personer som følge av denne aksjon har bedt om katolsk religionsundervisning.

Elevtallet i de katolske skoler.

I løpet av de siste år er tallet på elever i de katolske skoler steget med 35 % og nærmer seg nå 4 millioner. De katolske skoler har satt seg som mål å nå opp i 5 millioner til 1960.

Ifølge en beretning som er sendt ut av det katolske skolevesen, går 60 % av barna til katolske foreldre i katolske skoler, mens 40 % går i offentlige skoler.

For tiden er 109 118 lærere i virksomhet ved de katolske skoler. Av disse tilhører 97 068 den geistlige stand. Lærermangelen gjør seg sterkt gjeldende og bevirker at skolevesenet ikke kan bygges videre ut i det tempo man ønsker. De offentlige skoler gjør hva de kan for å få katolske lærere over til seg.

Representantenes hus krever at det nå gripes effektivt inn overfor Tito.

En underkomité til utenrikskomitéen i Representantenes hus har nå krevet av den amerikanske regjering at den bruker hele sin innflytelse til å få satt en stopper for religionsforfølgelsene i Jugoslavia.

Den nevnte underkomité har i en betenkning slått fast at løslatelsen av erkebiskop *Stepinac* ikke har vist seg å være «et skritt i den riktige retning», hva den amerikanske regjering har trodd. Påviselige forfølgelsesregler som kommuniststyret i Jugoslavia har grepet til, viser at Tito ikke på noen måte har sluppet av i forfølgelsen av de troende. Som eksempl anføres det brutale overfall på biskop *Anton Vovk* — tidligere omtalt i «St. Olav» — videre undertrykkelsen av religionsundervisningen. I denne forbindelse avviser underkomitéen på det bestemteste de jugoslaviske kommunisters henvisning til at religionsundervisning er forbudt også i de amerikanske skoler og dette forsøk på å trekke en sammenlikning mellom forholdene i De forente stater og Jugoslavia, da private skoler som underviser i religion ikke bare er tillatt, men understøttes av det offentlige i mange av statene. Komitéen slår også fast at mange katolske prester er blitt arrestert etter at dekreteret av den 1. februar 1952 som forbyr religionsundervisning, ble utstedt, fordi de har gitt barn katekismeundervisning.

Det heter i komitéens betenkning at bare på grunn av dette dekret sitter 200 katolske prester fengslet.

At Tito fortsetter forfølgelsen for full kraft fremgår også med all ønskelig tydelighet av den kommunistiske presse i Jugoslavia. Hovedorganet til det kommunistiske parti i Jugoslavia, «*Borba*», beskjeftiger seg således med de beskyldninger som Vatikanet nærstående kretser og andre reaksjonære grupper har fremsatt om at de jugoslaviske myndigheter forfølger Kirken, prestene og de troende». Dette Tito's talerør bemerket til dette, at det ikke kan være tale

om noen forfølgelse, da den «religiøse overtro» helt enkelt bekjempes med «folkeoppdragelse». Kaller man denne «folkeoppdragelse» for forfølgelse, kommer man likevel til å fortsette med den.

Hele den jugoslaviske kommunistpresse har for øvrig i den siste tid satt i gang en ideologisk kampanje mot «reaksjonens krefter». Særlig kreves det at ungdommen må avskjæres fra å komme under den katolske geistlighets innflytelse. Og særlig må landsbygdens folk gjennomtrenges av det nye syn, da den fremdeles bekjenner seg til «religiøse, vanvittige idéer». Avisen «*Omladina*» i Beograd skriver at ungdommens mobilisering mot prestene nå er «et av dagens mest påtrengende krav».

Kirken og de fargede.

Nouvelle Théologique bringer en interessant artikkel av jesuittpater *Robert Flynn*, New York, om Kirken og de fargede i De forente stater. Han skriver at av de 14 millioner fargede er bare 400 000 katolikker, hvilket skyldes at de katolske innvandrere i det forrige århundre slo seg ned nord for Mason-Dixon-linjen, hvorved katolisismens tyngdepunkt kom til å ligge i industridistriktene i nord og enkelte jordbruksdistrikter. Katolisismen har derfor ennå ikke trengt igjennom i jordbruksområdene i syd. Negrene tilhører for det meste baptistiske og meodistiske samfunn uten nevneverdig fasthet og med meget enkle gudstjenester. Deres sterke appell til følelsene er ikke uten virkning på negrene, og særlig da på den lavere del av negerbefolkningen. Den katolske kirke mangler også negre som prester. Det finnes ikke mer enn 50 negere som er katolske prester i De forente stater, hvilket tilskrives at der ikke finnes en fast etablert middelstand blant de fargede.

Ikke desto mindre har Kirken i løpet av de siste år kunnet notere en tilvekst av om lag 20 000 fargede konvertitter. Fargede er nå også opptatt i forskjellige ordener. Et meget viktig skritt ble tatt for å vinne de fargede for Kirken, da de høyere katolske skoler ble åpnet for dem. Alle kirkelige institusjoner er for øvrig nå åpnet for de fargede, mens protestantene fremdeles er skilt i «hvite» og «sorte» menigheter.

Pater *Flynn* nevner også at da erkebiskop *Ritter* i St. Louis ga ordre til at alle katolske skoler i hans bispedømme skulle åpnes for de fargede, var det noen hvite som truet med å bringe saken inn for retten. I et hyrdebrev minnet da erkebiskopen dem om at den som anlegger sak mot en prelat for en verdslig domstol automatisk blir ekskommunisert. Det hjalp. Skolene ble åpnet for de fargede og ingen har senere protestert.

ENGLAND

Erkebiskopen av York om forfølgelsen av Kirken.

Den anglikanskje erkebiskop av York, dr. *Garbett*, har i siste bind av sin triologi *In an Age of Revolution* som nylig er utkommet, et avsnitt om forfølgelsen av Kirken i Øst-Europa. Han analyserer den oppskrift som følges og belyser den med en rekke informasjoner. Han slår fast at Vatikanet stadig og med kraft har protestert, selv om det har tillatt visse innrømmelser hvor det har vært mulig uten å ofre prinsippene. Han nevner også de vanskeligheter den ortodokse og de protestantiske kirkesamfunn har hatt å kjempe med, men slår fast at de ikke har ydet så sterk motstand som Den katolske kirke:

«Det er klart at Den romersk-katolske kirke er betraktet av kommunistene som deres farligste fiende. Ved en uoppørlig propaganda forsøker de å bringe dens lære og dens prester i miskreditt; de truer dens prester og det troende legfolk; de forsøker å så splittelse blant dem; de har konfiskert dens eiendom og stengt klostrene; under et eller annet påskudd har de fordrevet lederne og fengslet et stort antall prester; de har sekularisert skolene og forbudt den katolske presse; de har forsøkt å bryte enhver kontakt mellom biskopene og Vatikanet; og de har angrepet Paven som de har stemplet som kapitalist og krigshisser. Noen er falt fra under dette voldsomme press, men det store flertall av biskoper, prester og legfolk holder stand; legfolkets loyalitet bevises av de overfylte kirker. I de land hvor forfølgelsen har vært hardest, er kirkesøkningens størst. *Enda en gang vil det vise seg at Kirken er den ambolt som kommer til å bryte i stykker forfølgerens hammer. Kristne i alle samfunn burde vise sympati og be for disse kristne brødre under forfølgelsen.*»

Fastepreker som ble en enestående suksess.

Fastepreker for unge menn i jesuittenes kirke i Farm

Street i London ble i år en enestående suksess. Over tusen personer overvar prekenene hver gang. Fastprekenene ble holdt av den kjente jesuittpater *John Christie*, som er særlig kjent for sine taler i Hyde Park.

FRANKRIKE

Erkebiskopen av Paris om «utrensingen».

Bevegelsen *l'Ami du Prisonnier* — Fangens venn — som er organisert av den katolske prest *Desgranges*, holdt den 5. april en kongress i forbindelse med arbeidet for å få gjennomført amnesti for politiske fanger som ble dømt under Frankrikes frigjøring. På denne kongress uttalte erkebiskopen av Paris, mgr. *Feltin*, følgende:

«Om fred skal råde i samfunnet, må rettferdigheten skje fyldest. I løpet av de siste få år er loyale franskmenn som mente at de tjente Frankrikes sak, blitt dømt uten at det ble tatt noe hensyn til deres motiver av dommere som ikke var uavhengige og av dommere som ønsket personlig hevn. Det finnes derfor saker som må tas opp igjen. De som har ofret seg for rettferdighetens sak fortjener å bli lykkønsket og oppmuntret. Man kan bare pålegge dem å fortsette arbeidet uten hensyn til alle vanskeligheter og hindringer. For der finnes mennesker som kaller seg selv kristne, men som ikke har noen sans for barmhjertighet og tilgivelse. Ifølge den hellige *Thomas av Aquino* er fred ordnet ro. Orden vil si at hvert menneske får den plass som tilkommer det og at kvalifiserte personer som under forskjellige påskudd er skjøvet til side, igjen får innta de stillinger de har rett til. Ellers kommer freden forsatt til å være kompromittert, fordi rettferdighet ikke er øvet. Samfunnsfreden hviler på respekten for den etablerte orden og den hierarkiske autoritet. Når så mange unge mennesker i dag mangler lydighetens ånd, er det fordi de er opplært til å sette seg opp mot dem som har myndighet.»

ITALIA

Strålende avslutning på «Troens uke» i Rom.

I forbindelse med den religiøse vekkelse Paven oppfordret til i februar, har det vært holdt en «Troens uke» i Rom. Avslutningen fant sted på pasjonssøndag og ble en strålende religiøs manifestasjon. Natten til pasjonssøndagen ble det holdt midnattsmesser i alle Roms soknekirker og søndag formiddag talte Paven til 200 000 menn på Petersplassen. Også den kjente religiøse taler, jesuittpater *Lombardi* talte, og hans tale ble gjentatte ganger avbrutt av bifall. Ved høytidelighetens avslutning meddelte Den hellige far velsignelsen fra Peterskirken loggia til sine bysbarn.

Den hellige Benedicts relikvier bisatt.

Den hellige Benedicts relikvier er nå atter bisatt i den gjenreiste klosterkirken på Monte Cassino.

Fransiskansk informasjonssentrum under dannelse.

Lederne av de forskjellige fransiskanske ordens-forgreninger er kommet sammen i Rom for å drøfte dannelsen av et internasjonalt, fransiskansk informasjonssentrum.

En virkelig Peppone.

Følgende historie bringer «Neue Züricher Nachrichten» fra Rom:

«Etter et kommunistisk folkemøte på Forum Romanum bega noen av deltakerne seg, romerske arbeidere med partimerket i knapphullet, til en vinstue i nærheten for å ta seg et glass vin. Opphisset av partiførerens tale griper en av dem ordet og gir seg til å skjelle ut Kirken og dens representanter. Sto det til ham, slynger han ut, ville hver eneste prest bli hengt opp i de nærmeste trær. Men merkelig nok er hans blodtørstige tale spekket med anropelser til Guds Mor. Og hver gang denne rabiater kommunist og preste-eter nevner Madonnas navn, reiser han seg høytidelig fra stolen og løfter på hatten. Så setter han seg og fortsetter med å skjelle Kirken ut.»

Denne prestehater kunne jo godt være en bror av kommunistføreren *Peppone* som så energisk fører sin kamp mot presten *Don Camillo* i *Guareschi's* berømte roman. Men han gir jo også et bevis på at det ikke er så helt lett å drive religionen ut av hjertene.

JUGOSLAVIA

Erkebiskop Stepinac: Min frihet er bare en skinn-frihet.

«Min frihet er bare et skinn. Jeg kan forlate dette hus bare for å lese messen,» uttalte erkebiskop *Stepinac* til en korrespondent for den belgiske avis *Gazet van Antwerpen* som nylig ble mottatt av erkebiskopen i det lille hus som er anvist

ham, og som er omgitt av hemmelige politiagenter. Erkebiskopen er forbudt å ha noen som helst kontakt med omverdenen, heter det i korrespondentens melding. Og hans post er underkastet streng sensur.

På et spørsmål om det er riktig hva Tito-styret påstår, at geistligheten samarbeider med de nåværende makthavere, svarte erkebiskopen, at den påstanden er grepet fullstendig ut av luften. Den kroatiske geistlighet er trofast mot Rom, og underkaster seg de forordninger som sendes ut av en oppdragsgiver som er utpekt av erkebiskopen.

Erkebiskopen betegnet landets katolske ungdom som hans største bekymring, da den i skolene er utsatt for en intens kommunistisk propaganda. Religionsundervisningen er viselig fremdeles teoretisk tillatt i kirkene, men praktisk legges det alle mulige vanskeligheter i veien.

KONGO

Blomstrende katolsk presse i Belgisk Kongo.

Den katolske presse inntar en fremskutt stilling i Belgisk Kongo, heter det i en melding fra koloniens hovedstad Leopoldville. Både de publikasjoner som utgis for de innfødte og for europeerne har store opplag, er godt informert og redigert.

I Leopoldville inntar avisen «*Courrier d'Afrique*» med et opplag på 9000, førsteplassen. I Elisabethville er «*Essor du Congo*» den største avis. Begge disse aviser er politisk uavhengig og representerer uavkortet katolske synspunkter. Den flamske ukeavis «*De Week*» som utkommer i Leopoldville, er et kristelig-demokratisk organ. De katolske fagforeningene utgir månedstidskriftet «*Notre droit — Ons recht*» (Vår rett).

For dem som har studert ved universitetet i Louvain utkommer tidsskriftet «*Lovania*». I tillegg til disse publikasjoner utkommer en rekke andre som er redigert for bestemte lesekreter.

For de innfødte som ikke forstår fransk eller flamsk, utgis avisen «*Kassai*», som kommer to ganger i uken.

KOREA

Den første bispekonferanse siden fiendtlighetene tok til.

Under forsete av den apostoliske delegat for Japan og Korea, har de katolske biskoper i Korea holdt sin første konferanse siden fiendtlighetene tok til i begynnelsen av 1950.

Under oppholdet i Korea avla deltakerne besøk hos F.N.-troppenes øverstkommanderende, general *Van Fleet*.

PALESTINA

Kommunister på ferde i Nazareth påskedagen.

Påskesøndagen kom det til alvorlige sammenstøt mellom katolikker og muhammedaner i Nazareth. Under den høytidelige påskemessen i en katolsk kirke forsøkte noen muhammedanere å trengte inn i kirken. Utenfor kirken kom det til slagsmål som førte til at flere ble såret. Militærguvernøren proklamerte straks beleiringstilstand og forordnet at alle gudstjenester skulle avlyses. Myndighetene har innledet undersøkelser i anledning urolighetene. En anser det for høyst sannsynlig at det er kommunistiske agitatorer som har opphisset muhammedanerne til å krenke den katolske gudstjenesten. Det er ikke første gang de har forstått å fremkalle uroligheter i Nazareth.

POLEN

Aksjonen mot det katolske universitet i Lublin innledet.

Den nøytrale holdning som kommuniststyret i Polen hittil har inntatt til det katolske universitet i Lublin er det nå slutt på. Siden årsskiftet er det satt i gang en utrensningsaksjon blant lærerpersonalet. Flere katolske professorer er allerede fjernet og erstattet med tilhengere av kommunismen. Studentene er forpliktet til å følge forelesninger i marxisme.

Kommuniststyret forbyr utgivelsen av avdøde kardinal Sapieha's skrifter.

Det polske kontor for kirkelige anliggender har forbudt utgivelsen av avdøde kardinal *Sapieha's* preken, hyrdebrev og taler. Grunnen er utvilsomt den at kardinalen så ofte skarpt påtalte kommuniststyrets overgrep.

TYSKLAND

Pavelig budskap til den tyske «Katholikentag».

Pave *Pius XII* har meddelt biskopen av Berlin, *Wilhelm Weskamm*, at han i anledning den 75. Katholikentag som

vil bli holdt i Berlin, vil rette et budskap til Tysklands katolikker. Budskapet vil bli meddelt på den store avslutnings-høytideligheten som vil finne sted i Olympia-stadion søndag den 24. august.

Den apostoliske nuntius i Tyskland, erkebiskop *Aloysius Muench*, vil delta i det store evenemang og vil på høytidelighetens siste dag sebrere den pontifikale høymesse i Olympia-stadion.

En gruppe franske katolikker har også tilsagt sitt nærvær under høytidelighetene.

UNGARN

Blir Kirken i Ungarn likvidert?

Budapest-korrespondenten til den østerrikske, katolske ukeavis «Der Volksbote» melder at kommuniststyrets kamp mot Kirken av taktiske grunner for tiden mest føres i det skjulte. Om alt til det ytre synes relativt rolig, arbeides der desto mer intenst i det stille.

Ifølge korrespondentens melding er alle ungarske biskoper fullstendig avskåret fra å utøve sine funksjoner som er overtatt av regjeringstro «generalvikarer» Biskopene sitter som fanger i sine residenser og tillates bare å utøve rent formelle funksjoner. Deres navn og stempler misbrukes i stor utstrekning.

Kommuniststyret planlegger nå, heter det videre i meldingen, å gjennomføre en «forvaltningsreform» av Kirken. Slik som man i fjor slo sammen en rekke kirkesogn som ble tildelt s.k. «fredsprester», har man nå til hensikt ved å slå sammen flere bispedømmer å sentralisere den kirkelige forvaltning. «Man ønsker ikke lenger å ha med et dusin biskoper å gjøre, men håper at det vil bli lettere å bli ferdig med to eller tre som er berøvet sin handlingsfrihet.»

Allerede i fjor tok man til med det forberedende arbeid til denne reform, hvis gjennomførelse overvåkes av *Rakosi* personlig.

Parallelt med dette arbeid føres kampen mot presteseminarerne. Det er kommuniststyrets hensikt å avskaffe alle biskopelige seminarer for i stedet å opprette tre «Sentralseminarer» i Budapest, Esztergom og Eger. Presteseminarerne i Kalocsa og Hejce er allerede oppløst. Den samme skjebne er i ferd med å ramme presteseminaret i Győr. Seminaret i Esztergom ble for noen tid siden overtatt av en frafallen prest.

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HAMAR

ARNT JENSEN A/S
Rørleggere

Hamar

JOHS. LIE
Kjøttforretning

Hamar

Kolonial fra 1876

G. JENSEN

INNEH.: JØRGEN S. JENSEN
Selvbetjening fra 1952

INGENIØR STRÆTKVERN

HAMAR
Tlf. 1681 - 1532

KR. MOHN
Urmaker - Optiker

Hamar

OSLO

Pilegrimsreisene

blev arrangert av oss i 1950 —

Vi ordner Deres reise

i Norge eller til utlandet — vi skaffer alle
billetter og ordner hotellplass i
inn- og utland —

METRO TRAFIKK A/S

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)

Telf. 33 32 43 - 33 32 52 - 33 63 02

Husk stedet!

ALT FOR LEGER OG SYKHUS

M. Gallus

Etabl. 1847

OSLO

Anders Messel

O. r. sakfører

Stortingsgt. 14
Tlf. 42 54 50

A.s Rafens Efterfølgere

Grensen 19, Oslo

*Glass, stentøy, porselen og
kjøkkenutstyr for sykehus og
andre anstalthusholdninger*

INNRAMMING

SE

vårt gode utvalg i
fotografirammer

Didr. Andersen & Søn A/s
BERGEN

NYGÅRDSGT. 12

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger

A. SMIT & ZOON
BERGEN

LA IKKE BØKER,
KONTANTER OG
VERDISAKER
ligge ubeskyttet
ANSKAFF DEM ET
ILDSIKKER
JØLI-SKAP

JØRGEN S. LIEN

BERGEN - OSLO - TRONDHEIM

BERGEN

DEN ER FARNE
LEVERANDØR
PROTECTOR
A/S
STEMPEL - SKILT - & ETIKETT FABRIKK

Stempler
av enhver art
Skilt
for ethvert behov

A/S KR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL
BERGEN

BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEON 11 482

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER
FOSSWINKELSGATE 20
Maler prestegården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

Alt i Papir og

Kontorartikler

TORNØE

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri
Telefon 11 317 Bergen

EGON JOHANNESSEN A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros

Rikstelefon 16 809
Postboks 315 - BERGEN

All slags

skadeforsikring

Lhr. Vestheim & Søn

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING

VESTRE STRØMKAI 1 — BERGEN — TELEFON 16 794

Sølv
for

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4

alle
anledninger

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

GEISHA - TE

Kjøkken-
utstyr

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Besie
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**

OSLO

Blomster for alle anledninger

ANNIE VERA A/S

Karl Johansgt. 21 - OSLO

Man spiser godt i

LOGERRESTAURANTEN

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Røntgen- og elektromedisinske apparater

PROTON NORSK RØNTGEN

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell

Brilleoptikk

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

**HANS KARLSEN
MALERFORRETNING**

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet